

Veliko plaketo občine Preddvor je prejel športni veteran Lojze Grašič. / Foto: Primož Pičulin

Preddvorski praznik v duhu Josipine

Besedilo: [Danica Zavrl Žlebir](#)

Kategorija: [Preddvor](#) / sreda, 6. junij 2018 / 10:34

Občina Preddvor je 1. junija praznovala občinski praznik. Praznovanju so namenili ves dan, najprej s simpozijem o Josipini Turnograjski in sklepno prireditvijo na gradu Turn, nadaljevali pa s slavnostno akademijo, na kateri so podelili tudi občinska priznanja.

Preddvor – Prva slovenska pripovednica, pesnica in skladateljica Josipina Urbančič Turnograjska je bila rojena pred 185 leti na gradu Turn, 1. junija 1854 pa je komaj enaindvajsetletna umrla v Gradcu. V spomin na rojakinjo občina Preddvor praznuje svoj praznik. Zapuščino prezgodaj umrle ustvarjalke, ki je vendarle zapustila opazen literarni opus, poleg tega pa bila pomembna tudi za slovensko narodno zavest v 19. stoletju, že več kot poldrugo desetletje ohranja domačinka, njena občudovalka, raziskovalka in avtorica treh knjig o Josipini, ddr. Mira Delavec. Vodi tudi kulturno društvo z Josipininim imenom, ki je skupaj z občino in Zavodom za turizem Preddvor na praznični dan izvedlo prvi znanstveni simpozij o Turnograjski, na katerem so priznani strokovnjaki iz Avstrije, Nemčije in Slovenije govorili o Josipinini umetniški dediščini, pa tudi o času in okolju, v katerem je ustvarjala. Nastal je tudi zbornik z naslovom *Kdor dušno živi, nikoli ne umrje*, ki ga je na slovesnosti na Turnu predstavil vodja mednarodnega simpozija in sourednik zbornika dr. Franc Križnar.

Slovesnosti v Domu starejših občanov Preddvor, kjer sta spomine na rodbino Turnograjskih obudila Josipinina pranečaka Marinka Dolžan Šitum in dr. Vital Ašič (srečanja se ni mogel udeležiti, živi namreč v Argentini), se je udeležil tudi predsednik države Borut Pahor. V svojem govoru je poudaril, da je Josipina Turnograjska svoj celotni literarni opus posvetila Slovincem z željo, da bi začutili skozi slovenski jezik, kaj pomeni misliti, peti in govoriti slovensko, kar je bila sredi 19. stoletja zelo pogumna odločitev. Njena velika želja je bila, da bi se Slovenci zavedali pomena domovine in delovali v želji po ohranjanju njenega enotnega duha. Poudarjala je, kako pomembna je ohranitev narodove biti in njegove identitete med vsemi Slovenci. In to je pomembno še danes, ko moramo s skupnim delom, znanjem in bogatimi izkušnjami sooblikovati državo, v kateri bodo rasle tudi prihodnje generacije, za katere se moramo potruditi, jih spodbujati in jim pomagati. S skupnimi močmi, medsebojnim spoštovanjem, strpnostjo drug do drugega in ljubeznijo se bomo lahko veselili svojih novih uspehov in bomo kot narod lahko gradili naprej na slovenski identiteti ter skrbeli za njen obstanek. Predsednik je ob tem omenil svoj obisk pri slovenski skupnosti v Argentini, kjer je dobil

vtis, da nas pripadnost jeziku in kulturi, ki seže čez meje, poveže v domovino. »Moč domovine je neizčrpna, moramo pa jo znati vzgajati, krepiti in drug drugega spodbujati. Dokler bomo znali živeti drug z drugim, nas bo različnost bogatila,« je dejal Borut Pahor.

Praznovanje so v Preddvoru nadaljevali s slavnostno akademijo, kjer je navzoče nagovoril župan Miran Zadnikar, ki je nanizal dosežke občine v dosedanjih mandatih, ko je bil z izjemo enega ves čas na čelu občine. Obnovili so ceste, zgradili komunalno infrastrukturo, dogradili šolo, zgradili energetske sodoben vrtec, dobili novo zdravstveno postajo, trgovino, knjižnico, daljinsko ogrevanje na biomaso, dobili v upravljanje grad Dvor, katerega obnova je ena od prednostnih nalog v prihodnjih letih. Slovesnosti sta se udeležila tudi župana pobratenih občin Vodnjan s Hrvaške in Blace v Srbiji. Letošnji praznik so proslavili tudi z izdajo novega zbornika Preddvor – podobe minulih časov in ljudi, ki ga je predstavil član uredniškega odbora Miloš Ekar, o vsebini pa sta nekaj več povedala tudi dva od 16 avtorjev dr. Jure Volčjak in dr. Miha Šimac. Podelili so tudi občinska priznanja. Veliko plaketo je prejel rokometni veteran Lojze Grašič, ki se je dolga leta predano ukvarjal s športom, tudi z vzgojo mladih športnikov, prepričan, da je to dobro za njihovo življenje. Malo plaketo so posthumno namenili Marjanu Gorzi, ki je desetletje vodil Združenje borcev za vrednote NOB in kolesarsko sekcijo pri društvu upokojencev. Prevezela jo je njegova vdova Anica Celar Gorza. Priznanje občini pa je šlo v roke uspešne športnice v jiu jitsu Maji Povšnar. Ker je bila zaradi evropskega prvenstva odsotna, je priznanje prevzela njena mama, Maja pa se je zanj zahvalila v videoposnetku.